

Wij zijn kinderen van onze tijd en de geest der eeuw oefent zijn invloed op ons uit. Er zijn altijd in de kerk des Heeren geweest, die de bedenkelen van den geest des tijds wilden huwen aan de belijdenis der kerk. Zij zijn hang voor versteking. Zij zeggen, dat doode orthodoxie ons niet helpt. Dat er vele vromen zijn, die in de belijdenis aan den veiligen kant blijven, om in hun leven er maar op los te leven.

De steunpilaren der orthodoxie.

Natuurlijk is deze beslissing een visscher in troebel water als de „Gereformeerde zijde“ in de „Nieuwe Rotterdamse Courant“ niet naar den zin. Hij spot, dat de Gereformeerde orthodoxie, naar het schijnt, een tweetal steunpilaren gevonden heeft in den ezel van Bileam en den walvisch van Jona (die, zooals men weet, de Netelenbos ook al voor Oostersche verdicht-selen hield), waarnaar niemand den vinger mag uitsteken.

En dan insinueert hij:

In verband met hetgeen wij zoo nu en dan van onze jonge predikanten hooren en lezen, krijgen wij sterk den indruk, dat velen hunner als het er op aankomt, vrij dicht de gevoelens van Netelenbos naderen. Zij wachten zich echter die uit te spreken. Als inderdaad datgene, waarom men Netelenbos uit de kerk verwijderd heeft, van zoo groote betekenis is als men beweert, dan moet men het ook de moeite waard achten eens te onderzoeken, of hij nu een unicum is onder zijn collega's. Maar niet ieder voelt zich voor martelaar in de wieg gelegd en vele predikanten brengen, naar het schijnt, liever een offer aan „het geloof der gemeente“ dan hun eigen opvatting op den voorgrond te schuiven.

De gereformeerde predikanten mogen zich voor gewaarschuwd houden en er zorg voor dragen, Bileam's ezel en Jona's „grooten visch“ te vriend te houden, want ook de achterlijkste plattelandsouderling kan nu daarnaar hun rechtzinnigheid bepalen en hij zal niet verzuimen, dat te doen. Deze dieren moeten voortaan in de prediking een belangrijke rol vervullen, want zij zijn gepromoveerd tot kenmerkende bestanddelen der orthodoxie.

In diepen eerbied brengen wij onzen groot aan den ezel en den walvisch, die in vroeger tijd uit den koers geraakte profeten terecht brachten en die nu zoo bereidwillig hun medewerking verleenen om de gereformeerde predikanten in het goede spoor te houden.

Dat is geen kleinigheid! Onze jonge predikanten worden hier van oneerlijkheid en gebrek aan moed beschuldigd.

Mogen zij een lesje nemen bij deze „Gereformeerde zijde“!

Vrij zeggen, wat je denkt, maar je naam verzwijgen, zoodat niemand zelfs kan controleeren, of je wel Gereformerd bent, dat noem ik pas moed.

Zoo iemand is bepaald zijn carrière van „held“ misgelopen.

Sober, maar stijlvol.

Zoo noemt prof. Aalders van Groningen in „Stemmen des Tijds“ onze oude Gereformeerde liturgie. Sprekende over Frankrijk, vervolgt hij:

„Daar is de soevere, maar stijlvolle liturgie ontstaan met haar scouldbelijdenis, haar psalmen, haar melodien. Toen de Gereformeerde Kerk ten onzent gevormd werd, heeft zij zich door de Fransche laten vormen“.

De Commissie, die door de Synode benoemd werd in zake herziening der Liturgie, zal hierna de wel rekening houden. Onze liturgie is op 't oogenblik deertlijk verminkt. Moge zij in „stijl“ worden bijgewerkt. Daarvoor zullen de adviezen van prof. H. H. Kuyper, die specialiteit op dit gebied is, wel niet gemist kunnen worden. Jammer, dat hij slechts als secundus in de Commissie is opgenomen.

Vaders en Broeders.

In zijn sluitingsrede vermoedde de Voorzitter der Synode het wel, dat de critiek niet zou uithijven. De Schilder maakt bezwaar tegen de gebruikelijke aanspraak: „Vaders en Broeders“.

In de „Gereformeerde Kerkbode“ van de classis Gorinchem licht hij dit aldus toe:

Nu de Generale Synode weer samenkomt, duikt hier en daar in 't een of andere officieel op haar tafel neergelegde stuk de vroeger zeer druk bezigde, maar tegenwoordig almeer verdwijnende aanspraak: „Vaders en broeders“ op. Eerwaarde Vaders en broeders!

Me dunkt, dat we niet dat „vaderen“ maar eens moesten ophouden. Allereerst omdat vermoedelijk niemand weet, wie bedoeld zijn met den naam „vaders“. Zijn dat de professoren? Vermoedelijk niet, want 't zou wel onbeleefd zijn, als de „broeders“ mochten beslissen, en de „vaders“ alleen maar mochten adviseeren. Zijn dat de oude, eerbiedwaardige, grijszige Synodeleden? De vaderlijk uitsprekende, volbaardige partij der senioren? Maar dan vraagt men zich af, wanneer de leeftijdsgrens bereikt werd, die van het broederschap naar het vaderschap promoveert en niet zonder bezorgdheid slaat men achter dezen officieelen glimp van dubbele-erwaardig-achten den niet te verholten zucht gade, om bij afvaardiging en benoeming vele vaders te passeeren en menschen van een leeftijd, die aan geen geestelijk „vaderschap“ zelfs laat denken, te laten voorsnijden bij de opdissching en verorbering van de synodale gerechten.

Misschien wil een onzer professoren in de kerkgeschiedenis hem de oorspronkelijke beteekenis hiervan verklaren.

Iets strofz?

Het „Ger. Jong. blad“ voelt zich teleurgesteld door het antwoord, dat de Nederlandsche Bond van Jongel. op G. G. van de Synode op een door hem gedaan verzoek ontving. Het uit die teleurstelling in deze regelen:

Maar teleurgesteld komt hij uit, die rekent dit door menschenlijke hand te zullen ontvangen.

Men rekene er zelfs niet op uit de hand van 's Heeren bruid.

Gods kerk, ook in haar geïnstitueerden vorm, achten wij hoog.

„De kerk het eerst“ is de Schriftuurlijke waarheid, die wij in ons Bonds- en Vereenigingsleven elkaar inprenten.

Van de critiek der excentrieken (die zich aanmatigend „DE“ jongeren noemen) moeten wij, de jonge Gereformeerden, niets hebben.

Zelfs niet, al zouden wij het aan den lijve wel eens moeten ervaren, dat de geïnstitueerde kerk voor ons slechts woorden van waarleering heeft.

„De kerk het eerst“, wij lijfven het belijden en beleven, zelfs al zou blijken, dat het georganiseerd leven der kerken iets stroefs vertoont, waardoor veel aan haar bemoeiing ontgaat, waarop de kerken anders zegenenden invloed zouden hebben kunnen oefenen.

En het vraagt elders:

Hebt ge, Synode van 1920, aangedrongen op de benoeming van jeugd-ouderlingen?

Hebt ge opgewekt tot de beroeping van jeugd-predikanten?

Hebt ge deputaten benoemd, die zelfstandig of in samenwerking met bestaande organisaties, de zaak der rijpere jeugd moeten dienen?

Teleurstelling maakt weleens een beetje onbillijk. Hier ook?

Mij dunkt, vele kerken hebben overvloedig bewezen (men denke aan het Uitbouw fonds), dat zij voor onzen Bond meer dan woorden over hebben.

Wennen aan het heilige.

Intusschen zijn de Synodeleden weder huiswaarts gekeerd, om rustig de critiek af te wachten en zoo zij mandaten hebben, die te vervullen. Van de Deputaten wordt niet zelden veel gevergd. En dan hebben de meesten een drukken werkkring, waaraan zij hun eerste krachten moeten besteden. Zeker, zij zijn over 't algemeen mannen met ervaring. Zij hebben routine. Maar juist die routine kan, inzonderheid wat de predikanten aangaat, hun bediening soms zoo in den weg staan.

We hoorden, zoo schrijft „Belijdenis en Wandel“, het weekblad voor de Gereformeerden in de mijnstreek:

We hoorden eens door een predikant vragen: of een dominee wel zalig kan worden? 't Was iemand, die ten volle verstond de gevaren aan het predikant verbonden, en die daarom deze vraag in volen ernst deed.

Wat dan wel 't groote gevaar is dat aan 't predikant verbonden is? Wel dit, dat de predikant gewoon wordt aan het heilige. Strijd en aanvechting van buiten is zwaar, een goddelooze omgeving is moeilijk, maar strijd houdt levend, wie temidden van strijd leeft, houdt een frisch geloof.

Maar een voortdurend verkeer met het heilige, kan zoo gemakkelijk uitwerken, dat het heilige niet meer gevoeld wordt, dat men zelf de beteekenis van het heilige niet meer verstaat voor eigen persoon en leven. En dat is vreeselijk en gevaarlijk.

Getallen-goochelen.

Dit is echter niet het eenige gevaar, dat den predikant bedreigt. Wie het Woord wil laten spreken, moet zichzelf steeds weer naar den achtergrond duwen. Is hij een man met sterke phantasie, hij moet zich inbinden. Dat lukt niet ieder. Dr. De Hartog kan nog altijd zijn speelsch vernuft niet meester worden. Dr. Schilder, die een scherpe pen heeft, neemt hem daarover in bovengenoemde Kerkbode als volgt onderhanden:

Maar wat nu te denken van het feit, dat indertijd in (ik meen de Nieuwe Kerk) een Hervormde Kerk van de hoofdstad, Amsterdam, „centrum van cultuurleven“, Dr. De Hartog predikte over Lukas 1: 26: „En in de ZESDE maand werd de engel Gabriël van God gezonden naar een stad in Galileen, genaamd Nazareth“, en dat toen de zesde maand werd verklaard als de maand van het zwoeven, want zes is het getal van het zwoeven, van de zwoevers; immers: een paard heeft 4 pooten en 2 oogen! Ook waren er 6 vaten op de bruiloft te Kana. Hier is alzoo de 6e maand van de zwoevers; en toen de engel Gabriël kwam, was het de 6e ure van de zwogende menscheid. Zoo ongeveer de exegese van „de 6e maand“. Verstaat ge? Vier pooten en 2 oogen; dat is te zamen 6; niet zes pooten, of zes oogen, maar goed, dan toch ZES! Hoe het paard met de oogen zwoeft, is me nog niet duidelijk. Maar dat zal aan mij liggen. Is er een keer later sprake van de achtste maand, men neme gerust de twee ooren erbij. Een negende maand kan door optelling van den staart dan ook nog wel in een wonderlijk licht komen te staan. Voor de elfde maand kunnen de smuivende neusgaten nog dienst doen. Op die manier kan men iedereen altijd wel laten zwoeven, ook de slak. Ik zou nog verder kunnen gaan, maar ik wil liever niet; men wordt gauwer profaan dan men wil.

Ook geeft hij nog dit staaltje:

Ge vindt dezelfde speling van valsche vernuft bij menschen b.v. als Dr. De Hartog die in zijn „Nieuwe Banen“ met getallen tooverd, dat het u schemert. B.v. wanneer hij de oude Anna in den tempel (Lukas 2) heel breed weet te teekenen enkel en alleen reeds met behulp van het schriftuurlijk gegeven, dat ze omfrent 84 jaar oud was: Immers: 84 = 12 x 7; 12 is „t getal der aardse volheid, vermenigvuldigd met het zevenvoudig licht der hemelsche verheugenis“. Hoe zou het volgens deze wijsheid staan met een 84-jarige boef?

HEPP.

De abonnementsprijs van dit blad is f1.25 per drie maanden, bij vooruitbetaling. Zij, die zich wenschen te abonneren, gelieven postwissel te zenden.

KERKNIEUWS.

Getuigenis.

Aan de Kerkeraden van de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Weliswaarde en Eerwaarde Broeders!

De Generale Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, op 24 Augustus 1920 en de volgende dagen te Leeuwarden vergaderd, heeft zich geroepen geacht, zich met een woord van getuigenis en tevens van broederlijke waarschuwing en opwekking te wenden tot U als opzieners der gemeente.

Het valt toch niet te ontkennen, of ook de Gereformeerde Kerken staan heden ten dage in bijzondere mate bloot aan een menigte gevaren, die zowel de zuiverheid harer belijdenis als de reinheid van haren wandel ernstig bedreigen. De Synode rekent zich gelukkig, te mogen weten, dat — gelijk ook uit de bij haar ingekomen voorstellen duidelijk bleek — er in de Kerken leeft een werkzaam begeerte om tegen deze gevaren in de kracht des Heeren te waken en te strijden. Maar ze acht zich toch door deze wetenschap niet ontlast van de roeping, om ook van hare zijde al datgene te doen, wat in haar vermogen is, om dezen ijver aan te vuren en ook voor de toekomst levendig te houden.

Verdubbeling van waakzaamheid is zeker dringend noodig. Aan alle zijden toch is waar te nemen een verdwining en verwildering der geesten. Dit vervult ons met vrees en deernis niet alleen voor hen, die buiten zijn, maar ook voor diegenen uit ons eigen midden, vooral ook onder het opkomend geslacht, die voor dezen ongeduldigen en verlerflijken tijdgeest dreigen te bezwijken.

Er zijn er, die worden medegevoerd door de leeringen van het ongelooft, dat het Woord des Heeren dristigweg verwerpt, en allerlei menschenlijke wijsheid, die dwaasheid is bij God, daarvoor in de plaats stelt. De droomverwarring, dat in de rijen der bestrijders van Gods Woord soms worden aangetroffen kinderen des verbonds, in den kring onzer Gereformeerde Kerken opgegroeid, mag wel tot ernst en waakzaamheid stemmen.

Nog verledelijker voor velen zijn blijkbaar die richtingen van onzen tijd, die enerzijds wel het beslisde en consequente ongelooft niet aanvaarden, maar anderzijds weigeren, hunne kracht alleen te zoeken in de onvoorwaardelijke erkenning van het Woord des Heeren en de daarin ons ont-sloten kennis Gods in het aangezicht van Jezus Christus. Immers stelt men daarnaast of daarboven een ander gezag in geestelijke dingen, dat wezenlijk berust in den mensch, zoo niet in zijn rede, dan in zijn gevoel of in zijn geestelijke ervaring. In verband hiermede verkondigt men dan leeringen, die in meet dan één opzicht zijn een vernedering van de dwaasheid des kruises met de wijsheid der wereld, waarbij ook de grondwaarheden van ons Christelijk geloof worden verzwakt of prijsgegeven en soms onder een schijn van vroomheid en een zeer Christelijken naam aanvaard wordt de leiding van den geest, die uit deze wereld is. Het principieel onderscheid tusschen de algemeene en de bijzondere, alleen zaligmakende openbaring Gods wordt weggegooid; de belijdenis aangaande Jezus Christus als den eenigeboren Zoon Gods en zelf God, te prijzen in der eeuwigheid, blijft niet gehandhaafd; de leer der Schrift aangaande de verlossing, die in Christus Jezus is, wordt van haar kracht beroofd; geen enkele van de ons open-baarde Goddelijke verhoorigheden blijft onaangetaast; en in verband met dat alles wordt ook voor de practijk van het leven het Woord des Heeren als onfeilbaar richtsnoer losgelaten en aan den geest dezer eeuw een al te slappe tegenstand geboden. Terwijl men nu in onze kringen eertijds vaststond in de overtuiging, dat de oude beproefde waarheid niet mocht worden ingruiseld voor deze vindingen van den menschenlijken geest, schijnt er thans bij sommigen een andere gedachte post te vatten, en begint meer dan één het oor te neigen naar leeringen, die toch blijkens Schrift en ervaring niet anders kunnen brengen dan verslapping des geloofs, verwarring van den geest, verlies van den vrede des harten, en een wandelen op paden, die steeds verder afvoeren van God en Zijn Woord.

Eene andere openbaring van de geestesverwarring onzer dagen valt op te merken in den bloei van een groot aantal sekten en richtingen, ten deele reeds lang bestaande, ten deele in den nieuwen tijd opgekomen, die eene machtige propaganda drijven en onder ons niet altijd gesloten deuren vinden.

Hierbij is er nadruk op te leggen, dat het in vele dezer hedendaagsche dwalingen gaat om de fundamenteelen van ons Christelijk geloof. Er hebben in de Christelijke kerk steeds bestaan en bestaan ook thans nog richtingen, die wel op sommige punten de leer der waarheid niet recht verstaan, maar toch met ons wenschen te hagen voor het Goddelijk gezag der Heilige Schrift en aan de Christelijke leer in alle hoofdzaken vasthouden. Natuurlijk heeft ook tegenover dergelijke afwijkingen de kerk des Heeren steeds haar waarschuwend woord te doen uitgaan. Wat echter het gevaar in onze dagen zoo groot maakt, is, dat allerlei beginselen, opkomend uit het natuurlijke hart, en de ons openbaarde waarheid Gods in haar hartader aantastend, luide worden verkondigd, zij het ook vaak onder allerlei schoonklinkende namen. Daarom is de strijd, dien de kerk des Heeren hietegen heeft aan te binden, getijk te stellen met de worsteling, die ze in de eerste eeuwen had te voeren tegen richtingen als het Gnosticisme en het Manicheïsme, die de levens- en wereldbeschouwing van het natuurlijk menschenhart trachten te doen zegenieren over die van het Christendom, en die haar aanhangers in het wezen der zaak tot het Heidendom terugvoerden. Zoo zijn — om slechts deze voorbeelden te noemen — stelsels als de Theosophie en het Spiritisme niet anders dan de herleving van aloude Heidensehe wijsheid, Heidensehe mystiek en Heidensehe practijken. Toch vinden ze blijkbaar een vruchtbaren bodem onder het tegenwoordige geslacht, dat weer, zooals meermalen, van ongelooft tot bijgeloof vervalt en voor het lediggelaten hart bevrediging zoekt in datgene, wat of een looze schijn is, of anders berust op rechtsreeksche verbinding met de machten der duisternis. Zoo bedreigt ook ons hier een ernstig gevaar, wanneer we niet standhouden in de vastheid van des Heeren Woord.

Daarnaast wordt, om weer tot dit enkels voorbeeld ons te beperken, in het Mormonisme nog steeds krachtig gepropageerd eene omverwerping van de Christelijke moraal, waartegen niet ijerig genoeg kan worden gewaakt. Immers wordt door deze en dergelijke propagandisten ook onder leden onzer Gereformeerde Kerken onverpoosd gewerkt. Velen hunner diemen zich aan onder een schoone schijn. Niet oogaarne hoerepen ze zich op enkele woorden uit de Heilige Schrift, immers vertoont ook de Satan zich menigmaal als een engel des lichts; en zoo trachten ze de eenvoudigen van hun geloof te berooven. Ook hier is ernstige reden om te waken en te bidden, opdat er niet velen worden verleid.

Het kon niet uithijven, of de verwerping van Gods Woord moest leiden tot het opstellen allerlei ongeloofttheorieën, waarin de ordeningen, door God blijkens Schrift en historie voor het menschenlijk leven gesteld, worden geloofchend en bestreden. Ook de jammer van den wereldoorlog en zijne gevolgen heeft niet tot bekeering geleid en werd veelmeer aanleiding, dat velen zich nog dristiger tegen de Goddelijke ordinarissen hebben gekant. Allerlei anti-Goddelijke stelsels, die reeds lang de fundamenteelen der menschenlijke samenleving

trachten
aanhang
zijn voe
een gere
kostelijk
strekking
het nat
voor ha
blijken
Zooals
gewoest,
kringen
ideaal i
wetten n
zelfs lie
van den
de vero
velerlei
blijvende
is zoov
onder
maar o
leer, va
en eene
Wij z
mijding",
noch on
dragen,
des Hee
het rijk
wetensch
waardet
tot Gods
Zijn We
zullen g
waren v
kinderen
eisch de
dan durv
gelaad?
Reeds
alsleerd
krachtig
den He
harten,
Christus,
heid der
wereld,
steeds n
opgaan
Mammon
leonen —
gaven te
meer va
naar het
rechte v
worden
dreigen
omverwe

Tot ons l
wenschen, i
dit blad, M
hieraan wilt
ning, welke
volgende twe
en f10.— be

DAM

HEEREN!

G

Door Chris
wordt ten be
en M. U. L. O.
van 5 1/2 %
enkele jaren,
afgelost, kan
Aanbieding
aan het Bure

Bij de Uitge
is verschenen:

KAART VA
KERKEN IN

met alfabet

De Classes i
de kaart aang
60 x 70 c.M.

Francs toezend
van he

KLEER

SPECIAAL

Elegante co
DES IN

de
derland.

ken in
lagen te
sich met
e waar-
ners der

meerde
loot aan
rer belij-
edreigen.
dat —
duidelijk
begeerte
raken en
denschap
zijde al
en over
houden
noodig
rdwazing
vrees en
ook voor
het op-
verderf-

leeringen
weg ver-
scheid in
ring, dat
worden
ig onzer
ernst en

ichtingen
n conse-
weigeren,
elijke er-
ons ont-
Christus,
ler gezag
mensche-
e geestes-
men dan
armenging
r wereld,
gk geloof
en schijn
aanvaard
d is Het
de bij-
rdt we-
als den
n in der
r Schrift
is, wordt
geopen-
d; en in
van het
moer los-
te slappe
n geelids
waarheid
van den
me andere
het oor
ervaring
a geloofs-
es harten,
oren van

int onzer
oot aantal
ande, ten
machtige
en deuren
vele dezer
van ons
ark steeds
e wel op-
verstaan,
Goddelijk
e leer in
tegenover
naar waar-
gevaar in
beginselen,
openbaarde
le worden
gklinkende
eren hier-
worsteling,
richtingen
levens- en
l trachten
en die
Heidenen
beelden te
itisme niet
wijnheid,
eli vinden
enwoordige
of tot bij-
ging zoekt
berust op
duisternis,
anneer we
oord.

drbeid ons
ig gepropu-
raal, waar-
maars wordt
leden onzer
en hunner
t ongaarne
ge Schrift,
t een engel
van hun
i te wakend.

toda Woord
stheorieën,
en historie
sochend en
g en zyne
erd verloor
Goddelijke
ke stelsels,
samenleving

trachten omver te werpen, hebben nu in zoo breeden kring aanhangers gevonden, dat niet zonder grond velen beducht zijn voor een teloor gaan van alle staatkundige orde, van een geregeld maatschappelijk samenleven, ja zelfs van het kostelijk kleinood des huwelijks. En bij die verderfelijke strekking bevatten deze theorieën zooveel aantloekelijks voor het natuurlijk hart, dat zelfs belijders van den Christus voor haar ontzettende gevolgen niet altijd een geopend oog hebben te hebben.

Zooals leer en leven ten allen tijde nauw verbonden zijn geweest, gaat ook thans met het bovenstaande in breede kringen gepaard een levenspraktijk, die aan alle hooger ideaal is gescepend, en waarin Goddelijke en menselijke wetten met voeten worden getreden. En ook hier — misschien zelfs hier het allermeest — wordt openbaar, dat de belijders van den Christus zich niet onbesmet hebben bewaard van de wereld. Wel mag dankbaar worden erkend, dat ook op velerlei wijze door de Christenen wordt gevoerd een verblijdende strijd tegen den geest dezer eeuw. Maar daarnaast is zooveel, dat tot droefheid stemt. Niet alleen bij diegenen onder ons, die schijnen te wankelen op het stuk der Belijdenis, maar ook bij velen, die zeggen vast te houden aan de zuivere leer, valt op te merken een inzinking der levenspraktijk, en een wereldgeleijkvormigheid, die met zorg moet vervullen.

Wij zeggen dit niet om aan te bevelen een „doopersche mijding“, die terecht door onze Kerken steeds is veroordeeld; noch om der gemeente lasten op te leggen te zwaar om te dragen, of geboden voor te houden, welke niet op het Woord des Heeren zijn gegrond. De gaven, door God geschonken in het rijk der natuur, en in de ontwikkeling van menselijke wetenschap en kunst geboden, zal ook de Christen dankbaar waardeeren en gebruiken, zoolang dit waarlijk kan geschieden tot Gods eer, en tot stichting van den naaste. Wat God in Zijn Woord van ons eischt, is niet, dat we uit deze wereld zullen gaan, maar dat we onszelven onbesmet zullen bewaren van de wereld en van den geest, die nu werkt in de kinderen der ongehoorzaamheid. Maar wanneer we aan dezen eisch de levensopenbaring onzer Kerken toetsen, wie zou dan durven zeggen, dat onze trouw hier niet meermalen heeft gefaald?

Reeds dikwijls, en zeker niet zonder grond, is er geconstateerd een verachting in de genade, een gemis aan krachtig geloofleven, aan verborgen omgang met God en den Heere Jezus Christus, aan ware verbrokenheid des harten, aan een geloofvrij aangrijpen der beloften Gods in Christus, aan een leven bij het Woord des Heeren, aan teerheid der consciëntie bij het verkeer in het midden der wereld. Als rechtstreekse gevolgen hiervan openbaart zich een steeds meer om zich grijpende wereldgeleijkvormigheid, een opgaan in de dingen dezes levens, een dienen van den Mammon, waardoor somtijds de handel en wandel der Christenen — men denke slechts aan alles wat de oorlogsjaren gaven te aanschouwen — nauwelijks of in het geheel niet meer van dien der wereld is te onderscheiden. Dit jagt naar het aardse is mede oorzaak, dat bij hoog en laag de rechte verhoudingen in het maatschappelijk leven zoo weinig worden verstaan, en dat ook vele Christenen een prooi dreigen te worden van boven bedoelde stelsels, die het op omverwerping der maatschappelijke orde hebben gemunt.

Veel meer nog ware er te noemen. Zelfs moet helaas! worden gevreesd, of niet sommigen onzer zich bezondigen aan de schandelijke praktijken van het zogenaamde Neomalthusianisme, welke toch inhouden niet alleen een verachting en verwerping van den huwelijkszegen en een ondermijning der volkskracht, maar ook een opzettelijk vergrip aan het heilrijk werk des Scheppers en aan de heiligste ordeningen, door Hem voor het natuurlijke leven gesteld, een opoening van den weg voor de ongebondenheid en een weerhouding der uitbreiding van Christus' kerk in den weg des verbonds.

Wat nog tenslotte niet onvermeld mag blijven, is dit, dat sommigen begeerte hebben slaan naar velerlei, dat tot duaver door de Christelijke zede buiten onze kringen was geweest, als zijnde of zondig in zichzelf, of anders toch in deze zondige wereld en in zijn thans bestaanden vorm zoo nauw met het leven der zonde verbonden, dat het meedoen aan dit alles voor de Christenen terecht voor ongeoorloofd gold. In het algemeen schijnt bij velen op den voorgrond te treden de vraag, wat er voor den Christen mee door kan, in plaats dat ieder zich allereerst afvraagt, op welke wijze hij, door zijn doen en laten, het meest kan medewerken tot de verhooging van Gods eer, tot de verkondiging van den naam des Heilands, tot den opbouw der gemeente en tot stichting van den naaste.

Al deze geestelijke krankheden van onzen tijd zijn ons dermate op het hart gebonden, dat wij ons geroepen achten, in den naam des Heeren een woord van broederlijke waarschuwing en opwekking te richten tot U, die als opzieners over de kulle des Heeren gesteld zijt.

Wie onzer zou durven zeggen, dat hij in zijn persoonlijk en in zijn ambtelijk leven heeft gedaan al wat hij schuldig was te doen, en dat hij in geestelijken zin vrij is van het bloed der kinderen van onzen tijd?

Laten wij dan, broeders! in gebed en arbeid onzen over verdubbelen, opdat wij getrouwe mogen zijn in het heilrijk werk, dat wij als medearbeiders Gods mogen werken tot den opbouw Zijner gemeente en tot bestrijding van de macht der duisternis.

Vergeten wij niet het woord, door den Heere Christus tot Zijne jongeren gesproken, dat er valsche profeten zullen opstaan, die er velen zullen verleiden (Matth. 24: 11). Zelfs heeft Hij hierbij gewaagd van groote teekenen en wonderheden, om indien mogelijk ook de uitverkorenen te verleiden (Matth. 24: 23). Met aangrijpenden ernst getuigde Hij: „Ziet, ik heb het u voorspeld“, en Hij liet er Zijn zielfoordringend „waakt!“ op volgen. En Paulus schreef aan zijn veelgeliefden zoon: „Wederleg, bestraf, vermaan in alle lankmoedigheid en leer. Want er zal een tijd komen, dat zij de gezonde leer niet zullen verdragen, maar ketelachtig zijnde van gehoor, zullen zij zich leeraars vergaderen naar hun eigen begeertheden, en zullen hun gehoor van de waarheid afwenden, en zullen zich keeren tot fabelen“ (2 Tim. 4: 2-5).

Laten wij dan, broeders! den ernst der tijden en de roepstem van des Heeren Woord verstaan.

Laten de Dienaren des Woords en ook de Ouderlingen, overig het Woord Gods onderzoeken, en levens kennis nemen

van de geestesstroomingen onzer dagen, opdat zij krankheid en medicijn beide mogen kennen.

Laten wij zorg dragen, dat in den Dienst des Woords niet alleen de waarheid wordt verklaard en toegepast, maar ook, zoover dit noodig is, de dwaling — vooral in haar hedendaagschen vorm — wordt ontdekt en bestraft; en dat ook in het catechetisch onderwijs het zaad der gemeente wapenen ontvange in den strijd tegen de leugen.

Laten de Ouderlingen op dezen arbeid der Dienaren in getrouwheid toezien. Maar laten zij ook bedenken, dat tot het ouderlingenambt mede behoort het tegenspreken der dwalenden: immers eischt de heilige apostel, dat een opziener „vasthoudt aan het getrouwe woord, dat naar de leer is, opdat hij machtig zij, beide om te vermanen door de gezonde leer, en om de tegensprekers te wederleggen“ (Titus 1: 9).

Laat er dan ook in dezen oefening zijn, opdat niet de zielen verward raken in de strikken der duisternis, mede door de onbekwaamheid van hen, die over haar behoorden te waken.

Laten wij in al onzen arbeid, ook in het bezoek aan de huizen, doen schijnen het licht van 's Heeren Woord tegenover de duisternis, die de volken bedekt, en de schemering, waarin velen willen wandelen; laten we alom verkondigen het heilig recht des Heeren, en de groote liefde Gods, in Christus Jezus ons bewezen. Laten we bidden en strijden, opdat het zwakke worde versterkt, het afgewaaide worde wedergebracht, en de gemeente van onzen Heere Jezus Christus in deze duistere tijden beantwoorde aan haar heilrijke roeping, om te zijn een stad op een berg, een licht op den kandelaar, om aan een wereld vol zonde en ellende door belijdenis en wandel te verkondigen de deugden van Hem, die ons uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht.

Weest dan wakker, broeders! en ziet toe op het erfdeel des Heeren. Wandelt zelf in voorzichtigheid en in de vrees des Heeren. Benaastigt u, dat gij onbevlekt en onstraffelijk moogt bevonden worden. Wij reizen naar een stad, waar heiligheid het eeuwige sieraad zal wezen. Een iegelijk, die deze hoop op Hem heeft, die reinigt zichzelf, gelijk Hij rein is.

„Hem nu, Die machtig is, u van strikelen te bewaren, en onstraffelijk te stellen voor Zijne heerlijkheid, in vreugde, den alleen wijzen God, onzen Zaligmaker, zij heerlijkheid en majesteit, kracht en macht, beide nu en in alle eeuwigheid! Amen!“ (Judas: 24, 25).

De Synode van de Gereformeerde Kerken in Nederland, namens haar

Ds. J. VAN DER MUNNIK, Voorzitter.
Dr. J. C. DE MOON, Assessor.
Ds. A. DE GEUS, 1e Scriba.
Dr. G. KEIZER, 2e Scriba.

Opdat ook de gemeente van dit getuigenis kennis neme, verzoeken wij U, het bovenstaande van den kansel te willen doen voorlezen.

Lezers, die met de verschijning van dit blad zijn ingenomen, worden vriendelijk verzocht het anderen ter lezing te geven.

PRIJSVRAAG.

Tot ons leedwezen zijn we niet geslaagd, zooals we dit wel wenschten, in het doen teekenen van een passenden kop voor dit blad. Mochten er onder onze lezers zijn, die hun krachten bieraan willen beproeven, zoo zij medegedeeld, dat voor de tekening, welke gekozen wordt, minstens f 50.— en voor de daarop volgende twee meest geschikte teekeningen respectievelijk f 25.— en f 10.— beschikbaar wordt gesteld. DE UITGEVERS.

DAMES- EN

HEERENKLEEDING.

N.V. „REFORM“

Dir.: E. BOERMA

GRONINGEN - Heerestraat 62

Telef. 755

TECHNISCH

het meest aanbevolen adres voor

KLEEDING NAAR MAAT.

GELDBELEGGING.

Door Christelijke Schoolvereniging in het Zouden des lands wordt ten behoeve van den bouw eener nieuwe school voor Lager en M. U. L. O., kapitaal ter leen gevraagd tegen een rentevergoeding van 5 1/2 %, welk percentage zeer waarschijnlijk na verloop van enkele jaren, als wanneer een gedeelte van het kapitaal zal zijn afgelost, kan worden verhoogd. Absoluut veilige geldbelegging. Aanbiedingen worden ingewacht onder motto „Obligatieleening“ aan het Bureau van dit blad.

Bij de Uitgevers van dit blad is verschenen:

KAART VAN DE GEREFORMEERDE KERKEN IN NEDERLAND,

met alphabetische naamlijst.

De Classes-indeeling is op de kaart aangegeven. Formaat 60 x 70 c.m. Prijs 35 cents.

Franso toezending na ontvangst van het bedrag.

ZALIG DE DOODEN, DIE IN DEN HEERE STERVEN.

Een lied met harmonium-, orgel- of piano-begeleiding.

2e druk. Prijs f 0.40.

Goes. OOSTERBAAN & LE COINTRE.

KLEERMAGERIJ GEBR. STIJGER

ZWART JANSTRAAT 73a - ROTTERDAM

SPECIAAL HUIS VOOR KLEEDING NAAR MAAT

Prima Engelsche en Schotsche Stoffen

Elegante coupe Solide bediening

INRICHTING VOOR KEEREN VAN KLEEDING

INGWENSEN & VERMEULEN
KEIZERSGRACHT 382 - AMSTERDAM

belasten zich niet:

de uitvoering van Effectenorders, het incasseeren van Coupons en het nazien van Lotingen.

Telefoon C 2121, onder Beurstijd C 1207 en C 2572.

Is aankoop van een Piano of Orgel steeds een zaak van vertrouwen, THANS is 't dit nog meer dan ooit het geval is geweest. Hoevele instrumenten zijn niet in den handel gebracht voorzien van „Ersatz“-materiaal, waardoor schade en zeer groote teleurstellingen zijn ontstaan. Men wende zich dus bij aankoop van een

ORGEL of PIANO

tot een oude bekende firma, die haar beginsel hoog houdt en in haar veeljarig bestaan getoond heeft het zoo noodige vertrouwen waardig te zijn. Vraagt inlichtingen en condities bij de

Firma D. ANSINGH & Co. - ZWOLLE.

OPGERICHT 1875.

Groote keuze, zoowel in eenvoudige als meer kostbare instrumenten.

Speciale monsterzaal van ORGELS.

Eik nieuw instrument wordt in huur afgestaan met recht van koop.

Uitgave van OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

Eik meelevend lid der Geref. Kerk behoort in 't bezit te zijn van het

JAARBOEK ten dienste van De Gereformeerde Kerken in Nederland.

Prijs 80 cents.

Men bestelle bij zijn Boekhandelaar of rechtstreeks bij de Uitg.

BIJBELS EN KERKBOEKEN

UITGAVE

FA A. JONGBLOED - LEEUWARDEN

alom in den Boekhandel voorhanden.

BIJBELBINDERIJ

Geheel ingericht voor het binden van Kansel-, Statenbijbels, Bijbels voor Kerkeraadsbanken enz.

KERKORGELS.

Met groot succes werden zoo juist afgeleverd:

Geref. Kerk Wilnis.

„ „ Aalst (Geld.).

Herv. „ Oud-Loosdrecht.

Evangelisatie Nieuweroord (Dr.).

In bewerking:

Herv. Kerk Waverveen

Geref. „ Koudum (Fr.).

„ „ Hijlaard (Fr.) e.a.

M. SPIERING :: DORDRECHT

KERKORGELFABRIEK.

COLPORTEURS gevraagd door de Uitg. v. d. Blad. Men vrage nadere inlichtingen.

Allen, die vooruit wenschen te komen in de TECHNISCHE WERELD, TECHNICI EN AMBACHTSLIEDEN, ontvangen op aanvraag kosteloos ons KORTE WERKDOAG

PROSPECTUS 1920-'21
TECHNISCH BRIEFONDERWIJS

VEEL TIJD VOOR STUDIE

Uitvoerige omschrijving der cursussen.

Opleiding voor alle techn. examens.

Meest gezochte inrichting in Holland.

40 Leeraren, 1200 cursisten. Vraag direct aan,

BEREIKBAAR: ARNHEM PBNA 22
DIRECTIE: ROTTERDAM E. VIND
POSTTECHNICUM